

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Kristjan-Erik Suurväli
Eesti Ronimisliit
kristjan.erik@alpinism.ee

Teie 26.03.2025 nr

Meie 10.04.2025 nr 2.2-9/25/976-2

Vastus selgitustaotlusele

Pöördusite Andmekaitse Inspeksiooni poole küsimusega, mis puudutab isikuandmete kogumist ronimisintsidentide registreerimisel. Oluline on rõhutada, et järelevalveasutusena saame selgitustaotlusele vastates anda üldise teoreetilise selgituse isikuandmete kaitse reeglitest, kuid ei anna õiguslikku hinnangut kirjeldatud asjaoludele.

Esmalt, igasuguseks isikuandmete töötlemiseks on vaja õiguslikku alust. Õiguslikud alused on sätestatud isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklis 6 lõikes 1 ning eriliiki isikuandmete puhul artiklis 9 lõikes 2. Lisaks õiguslikule alusele peab andmetöötleva alati järgima isikuandmete kaitse põhimõtteid, mis tulenevad IKÜM artiklist 5.¹ Pöördumises olete selgitanud, et kogute andmeid nõusoleku põhisel. Nõusoleku puhul on oluline meeles hoida, et nõusolek peab olema vabalt antud, konkreetne, teadlik ja ühemõtteline (IKÜM artikkel 4 p 11). Lisaks saab inimene antud nõusoleku igal hetkel tagasi võtta. Peale nõusoleku tagasivõtmist tuleb isikuandmete töötlemine lõpetada, kui muud õiguslikku alust edasiseks töötlemiseks ei ole. Nõusolekust oleme pikemalt kirjutanud üldjuhendi 9. peatükis.²

Teie sooviks on koguda intsidentidega seotud andmeid, mis sisaldavad andmeid ka inimese tervisliku seisundi kohta. Terviseandmed oma olemuselt kuuluvad eriliiki isikuandmete hulka. Eriliiki isikuandmeid peab töötleva erilise hoolega, sest võimalik privaatsuseriive on suurem ning selliste tundlike andmete kasutamisel võib olla inimestele märkimisväärne kahjulik mõju.

Kirjaga koos edastatud vormis palute esitada üsna täpseid andmeid, sh kas isikul võis vigastuse tagajärjelt tekkida puue. Seetõttu soovitatakse enne andmetöötleva alustamist koostada andmekaitsealane mõjuhindang, kus kirjeldate täpselt ära, milliseid isikuandmeid töötleva hakkate, mis on sellise töötlemise eesmärgid ja õiguslikud alused, kuidas maandate riske, mis seonduvad isikuandmete töötlemisega jne, kui Te soovite koguda terviseandmeid.³ Mõjuhindang annab hea arusaama, kui palju ja mil määral on üldse vajalik isikuandmeid koguda. Lisaks mõjuhindangule peaksite kindlasti koostama andmekaitsetingimused⁴ nii nagu pöördumises olete märkinud ja andmetöötlustoimingute ülevaate.⁵ Mõlemad dokumendid on olulised, et tagada andmetöötleva läbipaistvus nii inimese jaoks kui ka organisatsioonis sees.

¹ [Andmetöötleva põhimõtted | Andmekaitse Inspeksioon](#)

² Andmekaitse Inspeksioon. Andmetöötleva üldjuhend, 9. ptk. [9. peatükk. Nõusoleku küsimine | Andmekaitse Inspeksioon](#)

³ Andmekaitse Inspeksioon. Andmetöötleva üldjuhend, 5. ptk. [5. peatükk. Andmekaitsealane mõjuhindang | Andmekaitse Inspeksioon](#)

⁴ [Andmekaitsetingimuste koostamisest | Andmekaitse Inspeksioon](#)

⁵ AKI andmehäälting. Andmetöötlustoimingute ülevaade – miks see on iga organisatsiooni jaoks hädavajalik? [Andmetöötlustoimingute ülevaade – miks see on iga organisatsiooni jaoks hädavajalik? | Andmekaitse Inspeksioon](#)

Pakute välja ühe alternatiivina, et eraldada intsidendi kirjeldusest isikuandmed, määrares intsidendi numברי ja eraldi baasis numbrile vastava isiku. Seejuures märgite, et isikuandmeid vajate üksnes intsidendi asjaolude täpsustamiseks. Sellisel juhul on ikkagi vaja isikuandmete töötlemiseks õiguslikku alust, kuna isikuandmed ei ole mitte anonümiseeritud, vaid pseudonümiseeritud, sest Teile jääks ikkagi võimalus viia kokku intsident konkreetse isikuga. Pseudonümiseeritud andmed on isikuandmed, mida saab täiendavat teavet kasutades seostada konkreetse füüsilise isikuga. Anonümiseerimine tähendab seda, et isikuandmed viiakse kujule, kus isik ei ole enam otseselt ega kaudselt tuvastatav; anonümiseeritud andmeid ei saa viia tagasi isikut tuvastavale kujule. Seetõttu soovitan hoolikalt läbi mõelda, mis andmeid tegelikkuses on vaja, et arendada anonümiseerimise turvalisust.

Kirja juurde lisatud vormi viimases osas soovite küsida kõigi intsidendis osalenute kontaktandmeid. Teise isiku isikuandmeid ei ole lubatud edastada kolmandale isikule, kui selleks puudub õiguslik alus. Seega sarnaselt organisatsiooni poolt andmete kogumisega, peab ka teiste inimeste isikuandmete jagamisel vormi täitja tagama, et tal on selleks õiguslik alus, milleks saab ilmselt olla vigastatu nõusolek. Vastasel juhul võib tekkida olukord, kus näiteks kõrvalseisja soovib intsidenti raporteerida, kuid vigastatu tegelikkuses seda ei soovi ning võib tekkida vaidlus, kas isikuandmete töötlemine oli õiguspärane või mitte.

Soovite teada ka andme- ja infoturbe kohustuste kohta. Vastutaval töötlejal on IKÜM artiklist 24 ja 32 tulenevad kohustused võtta kasutusele asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, et tagada ja suuta tõendada isikuandmete töötlemist kooskõlas IKÜM-ga ning tagada isikuandmete töötlemise turvalisus. Samuti tuleks rakendada lõimitud ja vaikimisi andmekaitset.⁶ Seeläbi on vastutava töötleja ülesanne valida teenusepakkujad ja platvormid, mis järgivad andmekaitse reegleid ning kasutavad asjakohaseid meetmeid isikuandmete õiguspäraseks ja turvaliseks töötlemiseks. IKÜM-s ei ole sätestatud, mis meetmeid täpselt peab kasutusele võtma, kuid oleme koostanud mõned soovitusel⁷ ja avanud teemat taskuhäälingus.⁸ Lisaks viidatud soovitustele tuleks kindlasti andmetele ligipääsusi logida ja reguleerida, kes pääseb kogutud isikuandmetele ligi, kui kaua andmeid säilitatakse, kellel võidakse neid edastada jms.

Kokkuvõtlikult soovitan üle hinnata vormis küsitavate andmete vajalikkus ja eesmärk, sest isikuandmeid on lubatud koguda üksnes ulatuses, mis on vajalik konkreetse õiguspärase eesmärgi saavutamiseks. Näiteks, kas isikuandmeid on üldse vaja koguda soovitud eesmärgi saavutamiseks. Seejuures peab andmetöötleja alati suutma põhjendada, miks tal on just neid konkreetseid andmeid vaja ning mis on nende andmete kogumise õiguslik alus.

Loodan, et vastusest on abi ning täiendavate küsimuste korral oleme nõus kokku leppima kohtumise.

Lugupidamisega

Grete-Liis Kalev
jurist
peadirektori volitusel

⁶ Euroopa Andmekaitse Nõukogu suunised 4/2019 artikli 25 kohta, vastu võetud 20. oktoobril 2020. [Lõimitud ja vaikimisi andmekaitse | Andmekaitse Inspeksioon](#)

⁷ [Milline on turvalisuse ahela nõrgim lüli? | Andmekaitse Inspeksioon](#)

⁸ [Infoturbe ja sellega kaasaskäivad eksimused | Andmekaitse Inspeksioon](#)